

РЕШЕНИЕ

№ 5489

гр. София, 31.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, второ отделение 27 състав,
в публично заседание на 30.05.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Димитър Петров

при участието на секретаря Цветанка Митакева, като разгледа дело номер **56** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. АПК.

Образувано е по жалба на С. А. В., чрез адв. Ш., срещу Мълчалив отказ на Председателя на Управителния съвет на Агенция „Пътна инфраструктура“ да се произнесе по заявление за възстановяване на недължимо платена такса (съгласно уточнението от 30.03.2023г.).

Жалбоподателят поддържа, че ответникът – председател на УС на АПИ, незаконосъобразно не се е произнесъл по подаденото от него заявление за възстановяване на недължимо платена пътна такса. Поддържа, че по отношение на едно и също МПС са платени две годишни такси, със застъпващи се периоди, като първото плащане е направено от него с грешно посочване на регистрационния номер на автомобила. След като му е отказано коригирането на грешката, е подал процесното заявление пред председателя на УС на АПИ с искане да му се възстанови погрешно платената от него такса за МПС, което не е негова собственост. Заявлението е получено от компетентния административен орган, но до датата на подаване на жалбата, не е имало произнасяне, с оглед на което е сезирал съда с настоящата жалба. Ответникът - Председател на Управителния съвет на Агенция „Пътна инфраструктура“, чрез своя пълномощник оспорва жалбата. Поддържа, че не е налице мълчалив отказ, тъй като компетентният орган – директор на Национално толо управление при АПИ, е постановил мотивиран акт обективиран в писмо с изх.№ 94-00-493/09.01.2023г., с който е приел, че не са налице материалноправните предпоставки за възстановяване на платената такса. Прави искане жалбата да бъде

отхвърлена.

Софийска градска прокуратура не взема становище.

Съдът като взе предвид становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира следното:

Не е спорно по делото, а и от представените писмени доказателства се установява, че жалбоподателят С. А. В. е собственик на лек автомобил Х. ЦРВ с рег. [рег.номер на МПС] . На 30.09.2022г. той е заплатил годишна електронна винетка № 22093072647547 за лек автомобил с рег. [рег.номер на МПС] с период на валидност 30.09.2022г. – 29.09.2023г., за което е представено копие от банково извлечение. Със заявление от същата дата – вх.№ 94-00-20307/30.09.2022г., жалбоподателят е поискал да се извърши промяна на допуснатата техническа грешка при деклариране на данни относно регистрационния номер на пътното превозно средство по реда на чл. 10а, ал. 3б от ЗП. В отговор е получил писмо с изх. № 94-00-21166/11.10.2022г. от директора на Националното тол управление, с което е уведомен, че от декларираните факти и обстоятелства и след извършена служебна проверка е установено, че в Република България съществува регистрирано пътното превозно средство с рег. [рег.номер на МПС] , което е с идентични на първоначално декларираните данни при издаване на електронна винетка с идентификационен № 22093072647547 и период на валидност от 30.09.2022г. – 29.09.2023г., с оглед на което искането не попада в хипотезата на чл. 10а, ал. 3б от Закона за пътищата, поради което корекцията не може да бъде извършена.

По отношение автомобила на жалбоподателя – с рег. [рег.номер на МПС] , впоследствие е заплатена годишна електронна винетка с ID 22100744509532, с период на валидност 07.10.2022г. – 06.10.2023г.

Със заявление до председателя на УС на АПИ, с поставен вх.№ 94-00-22109/24.10.2022г. на Национално тол управление, жалбоподателят е поискал да му се възстанови сумата за платената на 30.09.2022г. винетна такса за МПС с рег. [рег.номер на МПС] , тъй като е платена от него без основание погрешка, без да е собственик или ползвател на това МПС.

След подаване на жалбата въз основа на която е образувано настоящото дело, с писмо с изх.№ 94-00-493/09.01.2023г. на директора на Национално тол управление е обективизиран отказ за възстановяване на внесената такса по чл.10, ал.1 от ЗП, тъй като съгласно утвърдената Процедура за възстановяване на недължимо внесени такси по чл. 10, ал. 1, т. 1 ЗП - винетни такси, разликата в периодите на валидност между заплатените винетни такси не следва да е повече от 3 (три) дни, а в случая разликата в периодите на валидност на двете годишни електронни винетки е 7 (седем) дни. Посочено е, че съгласно действащите правни норми, потребителят самостоятелно, по собствено усмотрение и на свои риск избира идентифициращите данни (рег. номер, категория на МПС, период на валидност) при закупуване на винетка и носи отговорност за този избор, с оглед на което искането за възстановяване, не може да бъде удовлетворено.

По делото не е спорно и от представените писмени доказателства се установява, че МПС с рег. [рег.номер на МПС] – К. Неон, е собственост на друго лице, различно от жалбоподателя и за него освен платената от жалбоподателя винетка (№ 22093072647547 и период на валидност от 30.09.2022г. – 29.09.2023г.) съществува и друга - № 22071561881710 с период на валидност от 15.07.2022г. до 14.07.2023г.

Тези обстоятелства не са спорни по делото, а и се установяват от събраните писмени

доказателства – неоспорени от страните.

Въз основа на така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата:

Делото е образувано по жалба срещу мълчалив отказ на сезирания орган да се произнесе по заявление на С. А. В. с вх.№ 94-00-22109/24.10.2022г. за възстановяване на недължимо платена такса. Не е спорно, че към датата на депозиране на жалбата и образуване на делото, не е налице произнасяне на органа по заявлението, тоест към този момент е налице мълчалив отказ подлежащ на обжалване. Постановленият изричен такъв обективиран в писмото с изх.№ 94-00-493/09.01.2023г. не опорочава допустимостта на настоящия процес с оглед и разпоредбата на чл.172, ал.3 АПК. По тези съображения съдът приема, че жалбата е допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Спорният въпрос по делото касае правоотношение, възникнало от дейност по събиране на държавна такса, определена със закон, в полза на държавата, която дейност се реализира от орган с властнически правомощия, т. е. налице е административна дейност, основана на власт и подчинение. Мълчаливият отказ, последван от изричен такъв, представлява волеизявление с властнически характер засяга права и законни интереси на искателя, поради което представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 АПК и подлежи на съдебен контрол.

Съгласно чл. 10а, ал. 3 от ЗП винетната такса се заплаща от собственика или ползвателя на пътното превозно средство след деклариране на регистрационния му номер, категорията на пътното превозно средство и периода на валидност и важи само за пътното превозно средство, чийто регистрационен номер правилно е бил деклариран от собственика или ползвателя му.

Разпоредбата на чл. 10а, ал. 3б, от Закона за пътищата, в редакцията в сила от 19.03.2021 г. предвижда, че когато при издаване на електронна винетка е допусната техническа грешка при деклариране на регистрационния номер на пътното превозно средство, включително на държавата, в която е регистрирано, или на неговата категория, може да бъде извършена корекция от съответните длъжностни лица, ако след заявление за промяна на грешно декларираните данни от собственика или ползвателя, безспорно се установи, че в Република България не съществува регистрирано пътно превозно средство с идентичен на първоначално декларираните във винетката регистрационен номер, държава на регистрация или категория. На тази разпоредба се е позовавал административният орган в цитирания по-горе отказа за промяна на допусната техническа грешка при деклариране на данни относно регистрационния номер на пътното превозно средство - писмо с изх. № 94-00-21166/11.10.2022г. от директора на Националното тол управление.

В последствие разпоредбата на чл. 10а, ал. 3б от ЗП е изменена, в сила от 10.02.2023 г. като е предвидено, че когато при издаване на електронна винетка е допусната техническа грешка при деклариране на не повече от три символа и/или липсва символ от регистрационния номер на пътното превозно средство, включително на държавата, в която е регистрирано, или на неговата категория, се извършва корекция от съответните длъжностни лица след заявление за промяна на грешно декларираните данни от собственика или ползвателя. Когато се установи, че в Република България съществува пътно превозно средство с идентичен на първоначално декларираните във

винетката регистрационен номер, заявителят представя доказателства за заплатената от него винетна такса.

В конкретния случай, по настоящото дело е установено, че съществува МПС със сгрешения от жалбоподателя регистрационен номер при закупуване на първоначалната винетка, което е било основание да не се допусне корекция на грешно декларираните данни, съгласно действащата към този момент разпоредба. След отказа за корекция на грешно декларираните данни, жалбоподателят е закупил нова винетка за собствения си автомобил с правилно посочване на регистрационния номер. Установено е, че собственик на автомобил с рег. [рег.номер на МПС] е друго лице, като не се твърди и няма данни жалбоподателят да ползва този автомобил. Видно е от установените обстоятелства по делото, че С. А. В. не е заплатил първоначалната винетната такса за негов собствен автомобил или за автомобил който ползва, нито я е заплатил от името на собственика или в негова полза, поради което я е заплатил без основание. Винетната такса се заплаща от собственика или ползвателя на пътното превозно средство.

Административният орган, в цитираното писмо с изх.№ 94-00-493/09.01.2023г. се позовава на процедура по възстановяване на недължимо внесени такси, публикувана на официалната електронна страница на Агенция "Пътна инфраструктура". Процесната процедура представлява вътрешноведомствен акт. Възстановяването на внесени такси по чл. 10 ЗП, по аргумент на чл. 55 ЗП се осъществява по реда на Закона за държавните такси. Съгласно чл. 46 ЗДТ, недължимо платени такси се връщат по искане на заинтересованата страна. Утвърдената от и. д. председател на Управителния съвет на Агенция "Пътна инфраструктура" процедура, не може да дерогира правило, установено в закон, а липсата на нормативно установен ред за връщането на недължимо платени винетни такси, не е основание за отказ от тяхното връщане. В този смисъл решение № 2316 от 11.03.2022 г. на ВАС по адм. д. № 9705/2021 г., VII о.

Установи се, че извършеното от жалбоподателя плащане на 30.09.2022г. на годишна електронна винетка № 22093072647547 за лек автомобил с рег. [рег.номер на МПС] с период на валидност 30.09.2022г. – 29.09.2023г., е извършено без основание, което обосновава приложимостта на чл. 46 ЗДТ и сумата следва да му бъде върната.

По тези съображения, мълчаливият отказ на административния орган, последван от изричен такъв в хода на делото, следва да бъде отменен по жалбата на С. А. В. и преписката да се върне на административния орган със задължителни указания по тълкуването и прилагането на материалния закон.

При този изход на делото право на разноски на основание чл.143, ал.1 АПК има жалбоподателят, като в негова полза следва да бъдат присъдени сторените разноски от 10 лв. – платена държавна такса.

Съгласно чл.38, ал.2 Закон за адвокатурата, адвокатът оказал безплатна адвокатска помощ на лицата по ал.1 има право на адвокатско възнаграждение в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по чл. 36, ал. 2, като в този случай насрещната страна следва да бъде осъдена да го заплати. По делото е представен договор за правна защита и съдействие от 06.12.2022г., в който е отразено, че адвокатът оказва безплатно адвокатска помощ на негов близък. В този случай, в полза на адвоката следва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение размер от 400 лева, на основание чл.7, ал.2, т.1, вр. чл.8, ал.1 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения в ред. от ДВ бр. 68 от 31.07.2020 г.

Воден от горното, Административен съд – София-град, 27 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на С. А. В. с ЕГН [ЕГН], мълчалив отказ, последван от изричен такъв в хода на производството обективиран в писмо с изх.№ 94-00-493/09.01.2023г. на директора на Национално тол управление при Агенция „Пътна инфраструктура“ по заявление на С. А. В. с вх.№ 94-00-22109/24.10.2022г. за възстановяване на недължимо платена такса.

ИЗПРАЩА преписката на административния орган, за ново произнасяне по заявление с вх.№ 94-00-22109/24.10.2022г. на С. А. В., със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Агенция „Пътна инфраструктура“ да заплати на С. А. В. с ЕГН [ЕГН], на основание чл.143, ал.1 АПК, сумата 10 лева – съдебни разноси.

ОСЪЖДА на основание чл. 38, ал.2 Закон за адвокатурата, вр. чл.143, ал.1 АПК, Агенция „Пътна инфраструктура“ да заплати на адв. М. А. Ш. – АК – [населено място], сумата от 400 лева – адвокатско възнаграждение за оказана безплатна адвокатска помощ и съдействие на жалбоподателя по делото – С. А. В..

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: